

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ภาวณาเมื่อทำไม่หยุดแล้วมีช่องจนได้

ดอลลาร์เรากับเมืองไทยเป็นยังไงเดี๋ยวนี้ (๓๙ บาทกว่าๆ ครับ ๗๐ บ้าง ๘๐ บ้าง) นับว่าเงินไทยเราแข็ง ๓๙ บาท ๗๐ หรือ ๘๐ สตางค์บ้าง (เมื่อวาน ๙๙ , ๙๘) ก็ยังเรียกว่าแข็ง (ถ้าเทียบกับเอเชีย เงินบาทเราแข็งมากเลยล่ะ) ที่ ๕๖ บาทต่อดอลลาร์ แหม สดๆ ร้อนๆ เราเลยไม่ลืม คำว่าไม่ลืมคือมันทั้งเจ็บทั้งแสบทั้งเข็ด ว่ามันเออะพุดง่ายๆ อย่าให้ได้ยินเราว่านั่นนะ ๕๖ บวกกับติดหนี้ติดสินเขาเข้าไปแล้ว ร้องโกร้องเลยเรา เลยไม่ลืมนะ ฝึกลึกมาก ถ้ามอะไรๆ ช่องออกไม่มี มีแต่ช่องจะจมๆ มันยังงั้นกัน ตั้งหน้ามาสร้างความล่มจมหรือเมืองไทยเรานี้ล่ะ ลงถึงขนาดนั้นนะ ไม่ได้ตั้งหน้าที่จะพินจะพู่อะไรบ้างเธอ มันลด ๕๐ สตางค์มาแล้วนี่ เมืองไทยไม่ได้ครึ่งบาทนี่นะ คือ ๕๐ สตางค์มันยังพอดีใช้ไหม นี่เขากินเข้าไปตั้ง ๕๖ มันจะไม่ร้องโกร้องได้ยังไง

ถ้าว่าหนี้สินก็มาทุกช่องทุกทาง เราให้เขาไปคั่นดูบัญชีใหญ่ ติดหนี้ติดสินเขาเท่าไรๆ ไปคั่นเอามาให้ทราบชัดเจน ก่อนที่จะออกนะ คือออกช่วยชาติ เหมือนว่าจะไม่มีทางออกเลยนะ ถ้าภาษาโลกก็เรียกว่าอ่อนใจสุดยอด เหมือนหนึ่งว่าหมดกำลังใจไม่มีทางออกได้แล้ว มันเลยสดๆ ร้อนๆ นะ ดอลลาร์ก็เหยียบเข้ามาๆ จนกระทั่งเงินเราถึง ๕๖ บาท แล้วหนี้ทางโน้นทางนี้ก็มา จนเรียกว่าหาทางจะออกแทบไม่เห็นละ เวลานี้ขึ้นแล้วนี่นะ หายใจโล่งแล้ว หายใจโล่งโดยลำดับแล้ว ตั้งแต่นั้นแล้วย่นลงมาๆ จนถึง ๕๐ นานเหมือนกันนะ พอลดจาก ๕๖ ลงมาก็มาอยู่ ๕๐ นาน เดียวนี้ ๓๙ ก็เรียกว่าแข็งแล้ว

เล่นกับโลกก็เป็นอย่างนั้นแล้ว มันสงบเมื่อไรโลก เพียงพูดเท่านั้นก็ตืดขึ้นตืดลงให้เป็นบ้ากันทั่วโลก เข้าใจไหมล่ะ เพียงทองคำกับเงินบาทหรือดอลลาร์อะไรก็แล้วแต่นะ มันขึ้นมันลงของมันนี่ก็เป็นบ้ากันทั่วโลก เห็นไหมล่ะ มันตายใจได้เมื่อไร ไวใจไม่ได้ ตืดขึ้นตืดลงอยู่อย่างนั้นตลอด เทียบกับธรรมแล้วจึงต่างกันมากทีเดียว ธรรมไม่ได้วอกแวกอย่างนั้น เชื่อง..ธรรม

ที่จิตเราเสื่อมก็เพราะเราไม่รู้จักรักษา เพราะเราไม่เคยเป็น ที่ว่าจิตเสื่อมอยู่ตั้งปีหนึ่งกับเท่าไร ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนนี้ ฟาดถึงเดือนเมษายนหน้า เป็นกี่เดือน ดูเหมือนปีกับ ๕ เดือน อันนี้คือเราไม่รู้จักรักษา จะทำหิอะไรก็ได้ ต้องทำหิเรา คือเรามันเป็นขึ้นมาแล้วไม่รู้วิธีรักษานั้นซี มารู้ตัวเพียงเข้าได้บ้างไม่ได้บ้างเท่านั้นแหละ รู้ตัวแล้วก็ตืดเลย

ทันที มันก็ลงเสียจนสุดขีด เหลือแต่อิตาบัวเท่านั้นแหละ ดูเหมือนปีกกับ ๕ เดือน เลยไม่ลืม อันนี้ก็เข็ดเหมือนกัน ไม่ลืมเหมือนกัน อย่างนั้นละหัวใจเราไม่ค่อยเหมือนหัวใจใครนะ ถ้า ลงได้ฟังอะไรแล้วฟังจริงๆ

อย่างที่ ๕๖ บทนั้นก็ร้องโวก๊กละ ฝิ่งที่เดียวเลย เป็นสดๆ ร้อนๆ ทำให้เข็ด ตลอดเวลา เป็นสดๆ ร้อนๆ ที่จิตมันเลื่อมนี้เหมือนกัน หัววิธีใดก็มีแต่เจริญแล้วเลื่อมๆ มันหมดทางจะไปแล้วก็จึงหันเข้ามาถึงเรื่องคำบริกรรม เราไม่ได้บริกรรม มีแต่ตั้งสติจ่อ จิตมันเคลื่อนไหวไปไหน อาจเผลอได้แหละมันถึงได้เลื่อม ที่นี้จะมัดมันด้วยสติ ไม่ให้เผลอ เอาจุดนี้แทน ว่างั้นนะ ลงในจุดนี้เลย มันสดๆ ร้อนๆ ถึงได้เอามาพูดอยู่เรื่อยๆ เพราะลงใจแล้วว่าเราไม่มีคำบริกรรม ที่นี้จะเอาคำบริกรรมกับสติจ่ออยู่กับใจไม่ยอมให้มันคิดไปไหนเลย เรียกว่าไม่ให้คิดอะไรทั้งนั้น ให้อยู่กับนี้ เป็นกับตายก็อยู่ที่นี้ เอากัน ลงใจแล้ว ไม่มีทางไปแล้ว ตัดสินใจลงจุดคำว่าบริกรรมกับสติ ที่นี้จะให้ติดแนบกันตลอดจะไม่ยอมให้ เผลอเลย จนกว่าเหตุการณ์อะไรที่ควรจะเผลอของมัน มีเหตุการณ์ไม่มีทางตำหนิตนได้ โน้นแหละ ในระยะนี้จะเอาแบบนี้ที่เดียว แบบจับติดเลย

พอลงใจปั๊บแล้วก็ มันเหมือนกับ เทียบใจของเรามันเป็นอย่างนั้นนะ เทียบ เหมือนกับว่าคอยสัญญาณกันระหว่างคู่ต่อสู้จะต่อยกัน พอระฆังดั่งเป้งนี้ก็พัดกันเลย นี่พอ ว่าเอานะก็เหมือนระฆังดั่งเป้ง สติกับจิตกับคำบริกรรมติดแนบจากนั้นเผลอไปไม่ได้เลย เป็นกับตายก็อยู่ที่นี่ ทั้งวันทั้งคืนไม่ให้เผลอเลยจริงๆ เอาขนาดนั้นนะ ไม่ยอมให้เผลอเลย เทียบ นี่ทุกข์มากนะตอนที่บังคับ คืออารมณ์ของกิเลสมันผลักดันขึ้นให้คิดให้ปรุง นี่คือ กิเลสเข้าใจใหม่ ที่มันคิดเรื่องนั้นปรุงเรื่องนี้ เป็นทางออกของกิเลสไปกว้านเอาไฟมาเผา เรา ที่นี้พอสติกับคำบริกรรมปิดก็กัไม่ยอมให้ออก มันเคยออกไม่ยอมให้ออก มันก็ขัดเรานั้นซิ จะเป็นจะตายจริงๆ ไม่ใช่เล่นนะ

แต่ทางนี้ไม่มีถอย ให้มันตายด้วยกันกับคำบริกรรมกับสตินี้เท่านั้น เป็นอื่นไปไม่ได้ พอระฆังดั่งเป้งก็ขัดกันเลย ตั้งแต่ขณะนั้นพาดทั้งวัน เผลอไปไหนจุดไหนไม่มี ติดกัน ตลอดเลย ขนาดนั้นละ จึงว่าเอาจริงเอาจริงบอกแล้ว ไม่ยอมให้เผลอเลยเทียว เวลาจะนอนก็หลับกับคำบริกรรม พอตื่นขึ้นพับจับปั๊บเลย เรื่อย วันแรกนี้ แหม แทบเป็นแทบตาย แต่มันไม่เคยสนใจกับความเป็นความตายยิ่งกว่าสติกับคำบริกรรมนี้จะเผลอไม่ได้ว่า งั้นเถอะ วันแรกเต็มเหนี่ยว

คือจิตที่มันคิดมันปรุงนี้ นี่ละเรื่องกิเลสเข้าใจเสียถ้าไม่ทราบว่กิเลส คือมันอยาก คิดอยากปรุง เปิดทางให้มันมันก็คิดทั้งวัน มันก็กว้านเอาเรื่องราวเข้ามาเผาเจ้าของทั้งวัน ๆ

ไม่มีธรรมเข้าตัดค้ำตันทานกันบ้างเลย มันก็สนุกสนานคิดปรุง ขนพื้นชนไฟมาเผาเรา เราจะทราบได้อย่างชัดเจนก็คือ เวลาสติกับคำบริกรรมปิดช่องที่มันจะคิดปรุงนะ ให้คิดกับพุทโธ ไม่ให้คิดไปอะไรเลย เปิดทางให้กับ พุทโธ อย่างเดียว ไม่เปิดทางให้ทางกิเลสว้างั้น เถอะ บริกรรมพุทโธๆ เอาคิดปรุง ปรุงกับพุทโธไม่ให้ปรุงกับเรื่องอะไรเลย สติจ่อ โห้ย ทุกข์มากนะ มันก็สับสนหวัะ เป็นเวลาที่พ่อแม่ครูจารย์มันไปเผาศพพ่อแม่ครูจารย์เสาร์ ให้เราอยู่คนเดียว เลยพอดีกันเลยนะคนเดียว ทั้งวันไม่มีเปลอเลย วันไหนก็เอาอยู่อย่างนั้นไม่ยอมให้เปลอเลย

วันแรกสองวันนี้หนักมาก เพราะดันไว้ไม่ให้มันออก ให้ออกแต่พุทโธๆ อย่างเดียว นี่ละกิเลสเวลามันออกไม่ได้มันไม่สร้างทุกขีให้เรา คำบริกรรมนี้เป็นสังขาร เป็นความคิดเหมือนกันก็ตาม เป็นความคิดของทางธรรมก็เปิดทางให้ธรรมเดิน ปิดทางกิเลสไม่ให้เดิน เปิดทางของธรรม พุทโธๆ เป็นคำบริกรรมเป็นความคิดความปรุง แต่เป็นความปรุงของธรรมล้วนๆ กับสติคุมงานอยู่ตลอด หนักเบาขนาดไหนไม่สนใจ ไม่ให้เปลอเท่านั้น มีอย่างเดียว

โห เหมือนตกนรกทั้งเป็นนะ แต่สำคัญมันไม่มีถอยกันเลย จะเป็นยังไงก็ไม่มีคำว่าเปลอว้างั้นเถอะนะ เป็นกับตายก็ให้ไปด้วยกันเลย วันแรกนี้หนักมากที่สุด วันสองจะมีเบานิดหน่อย พอวันสามวันสี่ไปแล้ว รู้คุณค่าแล้วนะที่นี้ รู้คุณค่าแล้ว ความผลึกความดันไม่รุนแรงแต่ความสงบของใจทั้งๆ ที่บริกรรมนั้นแหละ มันสงบมันเย็นอยู่ภายในขึ้นมาๆ เรื่อยๆ นี่ก็ยิ่งแน่ คำว่าเสื่อมว่าเจริญนี้ไม่เอามาคิด คือมันเคยเสื่อมมาเสียจนพอ บังคับเท่าไรไม่ให้มันเสื่อม มันก็เสื่อมอยู่ต่อหน้าต่อตา ทั้งๆ ที่เสียใจเต็มที่ไม่อยากให้เสื่อมมันก็เสื่อม คราวนี้พอได้คำบริกรรมแล้วปล่อยหมด เอ้า จะเสื่อมก็ให้เสื่อมไป เจริญก็ให้เจริญไป ไม่สนใจกับทั้งสองยิ่งกว่าไม่ให้เปลอสติ เอาอันนี้แหละ

นี่ละฟังให้ชัดเจนพี่น้องทั้งหลาย กิเลสกับธรรมรบกันดังที่วานี้ ที่แรกมีแต่ทางของกิเลสออกเรื่อย มันสร้างกองทุกขีให้เรา จิตเจริญแล้วเสื่อม ทั้งที่มีสติบังคับอยู่ก็สู้มันไม่ได้เปลอไปจนได้ จนทำจิตให้เสื่อม จึงบังคับกันไม่ให้ออกเลยเทียว จากนั้นแล้วจิตค่อยดีขึ้นๆ พอคำบริกรรมได้ที่ของมันแล้ว คำบริกรรมพุทโธๆ นี่ละเอียดเข้าไปๆ จนกระทั่งคำบริกรรมพุทโธนี้กลมกลืนเป็นอันเดียวกันกับความรู้คือใจ ที่นี้บริกรรมพุทโธไม่มีเลย อ้าวทำไมเป็นอย่างนี้ที่นี้ ก็มันไม่เคยเป็น แต่ก่อนเราก็บริกรรมมาละเอียดล่อแล้ว เราไม่มีคำว่าเปลอที่ตรงไหน แล้วมันหมดไปได้ยังไง คำบริกรรมพุทโธไม่มีเลย นี่ก็ยิ่งงี้ก็ไม่ออกหายเจียบเลย มีแต่ความรู้ละเอียด นึกพุทโธยังงี้ก็ไม่ออก รู้ชัดว่าไม่ออกไม่มี อ้าว ทำงี้

จิตเราก็ไม่ได้เปลว ตลอดไปถึงจนไม่มีคำบริการเลย ก็ไม่เคยเปลว มันเป็นอย่างไ
 นะ มางนั้นนิดหนึ่ง เอา มันไม่มีก็ไม่ต้องเอา ให้สติอยู่กับความรู้ที่เด่นๆ อยู่ที่นี่ บริการ
 ไม่ได้แต่ความรู้มีอยู่นี่ละเอียด ให้สติจ่ออยู่ตรงนั้น คือให้สติควบคุมความรู้ที่แทนคำ
 บริการ เพราะคำบริการไม่มีแล้ว หายไป บังคับอยู่นั้นแหละ เอา เป็นยังไงดู ที่นี้พอได้
 จังหวะแล้วมันก็เหมือนคนตื่นนอน พอมันคลี่คลายออกมา เรียกว่าตื่นนอน พอจิต
 คลี่คลายออกมาจากความสงบที่ละเอียดนั้นแล้ว คิดพุทธโธ ประุพุทธโธได้ พอได้ก็เอาพุทธโธ
 เข้าแทนเลยที่นี้ เอาไปอีกอย่างนั้น จนกระทั่งมันละเอียดเต็มของมันแล้วมันก็หมด ที่นี้เราก็รู้
 วิธีแหละ เอา หมดก็หมด แต่สติจะให้อยู่กับความรู้แทนคำบริการ เอาอย่างนั้นเรื่อยมา
 ต่อไปมันก็กว้างขวางขึ้นมา ความแน่นหนามั่นคงของใจค่อยเริ่มขึ้น ๆ

ที่นี้ความติดความดี้น ก็เลศตัวที่มันพืดมันเหวี่ยงเรานั้นเบาไป ๆ มีแต่ความสงบ
 เด่นขึ้น ๆ เด่นขึ้นมาก ๆ แล้วก็ไปถึงขั้นที่ว่า มันเจริญอยู่ได้เพียงสองสามคืน อยู่ตรงนั้น พอ
 จากนั้นแล้วก็เสื่อมลงอย่างห้ามอะไรไม่ได้เลย ลงสุดขีด ยังเหลือแต่อิตาบัวกับความเสียว
 เสียวใจ แล้วตั้งขึ้นใหม่อีกไปขึ้นถึงแค่นั้นก็ลงอีก ที่นี้เวลาครวนี้มันไปถึงนั้นแล้วไม่กังวล
 เอ้า เสื่อมไป มันเคยเสื่อมตรงนี้แหละ อยากเสื่อมก็เสื่อมไป เจริญก็เจริญไป จะไม่เป็น
 อารมณ์ยิ่งกว่าไม่ให้อิตาเปลวจากคำบริการ ถึงนั้นแล้วก็อยู่กับคำบริการ เอ้า จะเสื่อมก็
 เสื่อมไป เจริญก็เจริญไป สุดท้ายไม่เสื่อม พออยู่นั้นแล้วอยู่ เอ้า จะเสื่อมก็เสื่อม เรา
 ทอดอาลัยตายอยากหมดแล้ว แต่คำบริการนี้ไม่ให้เสื่อม ต่อไปก็แน่นหนามั่นคงขึ้น ถึง
 ขั้นที่ควรจะเสื่อมไม่เสื่อม แล้วก็แน่นหนามั่นคงยิ่งขึ้น ๆ เรื่อย

แต่ก่อนพอถึงนั้นแล้ว ๓ คืนเสื่อม ๆ ที่นี้คราวนี้ไม่เสื่อม ขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งจับ
 ได้ชัดเจนว่า อ้อ ที่จิตของเราเสื่อมเพราะขาดคำบริการแน่นนอน ที่นี้เมื่อมีคำบริการติด
 แนบ สติติดแนบอยู่ตลอดเวลาแล้วจึงไม่เสื่อม จับอันนี้ไว้อีกแหละ เอากันเรื่อย จนกระทั่ง
 จิตนี้เด่นดวงเลยที่นี้ นี่มันก็รู้อย่างนี้เอง พอจิตเด่นดวง ความรู้ที่เด่น ๆ ฐานของความรู้ที่
 เป็นความแน่นหนามั่นคงอยู่ภายในจิตนี้ก็เด่น ที่นี้จะบริการหรือไม่บริการมันก็เด่นอยู่
 นั้นเอง ที่นี้เอาสติจับ นี่มันเปลี่ยนของมันอย่างนี้ คำบริการมันเปลี่ยนของมันอย่างนี้เอง
 จะบริการหรือไม่บริการความรู้นี้ก็เด่นอยู่ที่นี่ ที่นี้เอาสติจับกับจิตที่เด่น ๆ ฐาน ๆ นี้ไว้
 เลย แทนคำบริการ มันก็ขึ้นของมันอีกนะ ถูกต้อง

นี่เราพูดถึงเรื่องการฝึกหัดจิต คือความผลักดันอยากคิดอยากปรุง เป็นเรื่องของ
 กิเลสทั้งมวล ปิดช่องนั้นแล้วเปิดช่องพุทธโธ คำบริการของธรรม เป็นช่องของพุทธโธออก
 เดิน ช่องของกิเลสออกเดินปิดไว้ ให้ออกเดินแต่ช่องของธรรมคือพุทธโธ ๆ ที่นี้เวลาออกทาง

ช่องของกรรมไม่เสื่อมละซี สัมผัสกำลังได้ๆ จนกระทั่งจิตแน่นปึ๊งเลยเทียว เป็นแบบเก่าที่เคยเป็นมา ที่มันเสื่อมคราวก่อนนั้น เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้นก็ได้ไว้ใจมัน มันเคยตัดสันดานเรามาแล้ว จะจ่อมันตลอดเลย จ่อ มันก็แน่นหนามันคงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงขนาดที่ว่า ถ้าจิตของเราเสื่อมคราวนี้เราต้องตาย เป็นอื่นไปไม่ได้ เพราะเราเซ็ดหลาบพอแล้ว มันอาจจะตายทางใดทางหนึ่งก็ได้ นิสัยอันนี้มันเป็นไปได้

จากนั้นมันก็พุ่งของมันเรื่อย ๆ ก้าวเข้าสู่หนังหามรุ่งหามค่ำละนะ ออกจากนี้แล้วก็เข้าสู่หนังสมาธิตลอดรุ่งเลย นั่งตั้งแต่หัวค่ำบางวัน ยังไม่มีตั่งแล้ว จนกระทั่งสว่างเป็นวันใหม่ อย่างน้อย มากกว่านั้นตะวันขึ้นแล้วก็ยังมียังไม่ออกจากที่ ๑๒-๑๓ ชั่วโมง นั่งแบบตายตัวมัดไว้เลยไม่ให้พลิกแพลงเปลี่ยนแปลง นั่งทำไหนต้องทำนั้นตลอด แต่เรานั่งทำขัดสมาธิตลอด ทุกข์ขนาดไหนมัดกันไว้เลยเทียว นั่นละที่นี้พอจิตก้าวเข้าสู่ เรานั่งหามรุ่งหามค่ำแล้วก็ไปพึดกันกับกิเลสตัวสำคัญ ๆ ด้วยความทุกข์ความทรมานในการนั่งนานนั้นไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย แทบเป็นแทบตายเหมือนกัน แต่มันไม่ได้ถอยกัน รอบกันตรงนั้นอีก สติปัญญาพึดกับกิเลสตรงนั้นอีก ที่นี้มันก็พุ่งลง มันจึงเห็นแดนอัศจรรย์ละซี

พอมันพุ่งถึงนี้แล้ว ขึ้นอุทานเลย เอ้าที่นี้ไม่เสื่อม มันถนัดในหัวใจ ที่นี้ไม่เสื่อม ถึงไม่เสื่อมก็ตามจิตอันหนึ่งมันจะไม่ไว้ใจ เพราะมันเซ็ด มันเคยเสื่อมมาแล้ว มัดกันอยู่ตลอดเวลา จากนั้นก็นั่งหามรุ่งหามค่ำๆ เอาจนกันแตกเลอะเลยฟังซิ นั่งที่แรกมันก็ออกร้อน กันนี้ออกร้อนเป็นไฟลนเทียวนะ มันยังไม่พองวันแรก พอสองคืนสามคืนเข้า จากออกร้อนมันก็พอง จากพองก็แตก จากแตกก็เลอะเลย เลอะก็เลอะถ้ากิเลสยังไม่แตกก็ไม่ถอย นั่นเห็นไหมละ มันเด็ดขนาดนั้นนะ นิสัยของเราจึงว่ายากจะเหมือนใครจริง ๆ นะ

เวลามันลงถึงขั้นอัศจรรย์แล้วแห่ม ทั้งๆ ที่กิเลสยังมีอยู่นะ มันก็แสดงความอัศจรรย์ให้เห็นชัดเจน นั่งหามรุ่งหามค่ำประมาณสัก ๙ คืน ๑๐ คืน แต่ไม่ได้ติดกันนะ เว้นสองคืนบ้าง สามคืนบ้าง เรื่องจะให้เป็นอย่างอื่นไม่ได้ ตายเท่านั้นถึงจะให้ลุก ถ้าไม่ถึงเวลาลุกตามกำหนดต้องได้เป็นสว่างวันใหม่ขึ้นมาถึงจะลุกได้ ถ้ายังไม่ถึงนั้นจะตายก็ตายเลย แต่จะให้ถอยยอมลุกนี้ไม่มี มันเด็ดขาดขนาดนั้นนะจิต เพราะฉะนั้นปัญญามันถึงใช้เวลาจนตรอกจนมุม มันก็ได้อุบายขึ้นมาแก้ตัวได้ จิตพุ่งลงเลย อัศจรรย์ๆ ได้ทุกคืน ไม่มีคืนไหนว่า วันนี้นั่งตลอดรุ่ง เอาไฟเผาตัวเองไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย จิตรวมไม่ได้ ไม่มีเลย พุ่งลงถึงที่ๆ เป็นแต่เพียงว่าซำกับเร็ว

ถ้าวันไหนพิจารณาจิต ปัญญามันไม่คล่องตัวพอนี้ จับไม่ค่อยติด ติดแล้วหลุด เหมือนว่าจับติดหลุดมือๆ วันนั้นทรมานมากทุกข์มาก ถ้าวันไหนจับติดๆ บู้บๆ ไม่นานก็

ลงฝั่งเลย วันนั้นนั่งเวลาเท่ากันก็ตาม ถึงเวลาแล้วลุกไปเลย ถ้าหากวันไหนมันบอบซ้ำมาก ๆ เวลาจะลุกก็รู้ตัว วันนี้จะต้องได้จับขาตั้งออกแหละ เป็นจริง ๆ เวลาจะลุกมันไม่รู้ตัวนี่ หมดจากเอาจงไปนี่ตายหมดแล้ว มันไม่รู้ตัว เมื่อไม่รู้ตัวแล้วมันก็ไม่เจ็บละซิ แต่เวลาลุก ล้มตุมเลย ล้มตุมแบบไหนก็แบบนั้น กระตุกกระตักไม่ได้เลย เมื่อมันเคยแล้วคราวหลังวันไหนบอบซ้ำมาก ๆ วันนี้ต้องได้เตรียมท่า ลองกระตักตุมมันเฉย นั้นเอาแล้ว ต้องจับขาตั้งออก นั่งขัดสมาธิจับขาตั้งออก ขาทางนั้นดึงออก จับขาทางนี้ดึงออก จับขาเหยียดออกไป มันเหยียดไม่เป็นนะมันตาย ส่วนข้างบนไม่เป็นไร เอามือค้ำพื้นแล้วจับขาตั้งออก

แล้วค่อยสังเกตดูเลือดลมมันจะวิ่ง พอเราเหยียดออกไปแล้วเลือดลมมันวิ่ง แล้วมันจะค่อยเริ่มรู้สึกตัวขึ้นมาตามขาเรา เริ่มรู้สึก เรากะระตักดู ถ้ากระตักตุมมันยังเฉยอยู่อย่าลุก ลุกก็ล้มตุม ถ้ากระตักตุมมันกระตักได้ คู่เข้ามาดูคู่ได้ เอาเหยียด ๆ ทดสอบดูจนเป็นที่แน่ใจแล้วลุกได้ ถ้าไม่แน่ใจอย่าลุก ลุกก็ล้มตุมเลย ถึงขนาดนี้แหละฝึกตัวเอง จึงได้เคยเล่าให้พ่อแม่ครูจารย์ พ่อแม่ครูจารย์ว่าคำไหนมันยอมทนทีนะ ที่แรกท่านก็ขี้เสียวก่อน พอนั่งตลอดรุ่งได้ความอัศจรรย์ขึ้นไปหาท่าน ท่านก็ขึ้นผางเลยเทียว พอเวลาเราไปเล่าให้ท่านฟังด้วยความอัศจรรย์ของตัวเองนี้ ท่านว่า เอ้อ ที่นี้ได้หลักแล้ว เอา ผาดมันลงไป อัดภาพนี้มันไม่ได้ตายถึง ๕ หนแหละ มันตายหนเดียวเท่านั้น ท่านว่านั่น มันไม่ได้ตายถึง ๕ หน เอา มันลงไป ที่นี้ได้หลักแล้ว อย่าถอยมัน

พอว่าเท่านั้นแหละ เรามันก็เหมือนหมาตัวหนึ่งถูกยูนี่ก็ ไบไม้สัดไบไม้แห้งมันก็จะเห่าจะกัดตลอด เอากันเสียวจนกระทั่งถึงเขตที่จะได้หยุด คือวันไหนขึ้นไปเล่าให้ท่านฟัง ที่แรกท่านก็ชมเชยเต็มเหนี่ยว ต่อมาท่านก็ลดลง ต่อมาท่านฟังอยู่เฉย ๆ แต่เราก็มั่นใจความเป็นของเรา นิ่ง ๆ ท่านจะเอาแล้วนะนั่น เราไม่รู้ พอเล่าให้ท่านฟังท่านนิ่ง ๆ ที่นี้บทเวลาท่านจะเอา เราขึ้นไปกราบมับ ๆ ขึ้นเปรี้ยวเลยนะ เปรี้ยวเลย ๆ กิเลสมันไม่ได้อยู่กับกายนะ มันอยู่กับใจนะ คือกิเลสมันอยู่กับใจ มันไม่อยู่กับกาย ความหมายก็ว่าจะทรمانไปอะไร นักหนาร่างกายนั้น เมื่อจิตพอเป็นไปแล้วก็ต้องลดหย่อนผ่อนผันในการฝึกไม่ให้หนักเกินไปอย่างนั้น ถ้าจะพูดอย่างนี้ก็กลัวเราจะอ่อนเปียก ท่านต้องหาอุบายวิธี

พอขึ้นไปท่านก็ขานบเลย ม้าตัวไหนมันคึกคะนองมาก ๆ เขาต้องฝึกทรمانอย่างหนัก ท่านขึ้นนี้เลย ท่านบอกว่ากิเลสไม่ได้อยู่ที่กายนะมันอยู่ที่ใจนะ ว่างั้นแล้วก็ ม้าตัวไหนมันคึกคะนองมาก ๆ เขาต้องฝึกทรمانอย่างหนัก ไม่ควรกินหญ้าไม่ให้กิน ไม่ควรกินน้ำไม่ให้กิน จนกระทั่งการฝึกมันลดพยลงไป ๆ แล้วการฝึกเขาก็ลดลง ๆ จนกระทั่งม้าทำงาน

ทำการได้ ฟังเสียงเจ้าของฝึกแล้ว การฝึกแบบนี้เขาก็ไม่ฝึก ท่านพูดเพียงเท่านั้น เราจับได้หมดเลย เรานี้มันโดนเกินไปดูแล้ว นั้นละตั้งแต่บัดนั้นมาที่นี้ก็พืดใหญ่เลย

นี่พูดถึงเรื่องการฝึกใจ อย่างเรานี้มันก็ยากนะ มันเป็นตามนิสัย เรามันนิสัยหยาบ คนอาภัพวาสนา ทำอะไรจะทำกรรมตามันไม่ได้เรื่องนะเรา เดินจงกรมธรรมดา นั่งภาวนา กรรมตามันก็ไม่ค่อยได้เรื่อง ต้องเอาแบบนี้ๆ พอยับเยิบบ้างนะ นี่ถึงได้เอาอย่างหนักๆ ตลอดมา การฝึกจิตใจเห็นผลประจักษ์ๆ เมื่อเอาจริงจังต่อกัน ตั้งแต่เริ่มตั้งคำบริกรรมเห็นผลประจักษ์เรื่อยมา จนกระทั่งถึงนั่งตลอดรุ่ง หามรุ่งหามค่ำยิ่งเห็นผลอัศจรรย์มันก็ยิ่งขยับใหญ่เลย จนกระทั่งท่านร้องเอาไว้ กิเลสมันไม่ได้อยู่กับกายนะมันอยู่ที่ใจนะ ใจเมื่อมันติดดินมาก ๆ ก็เอามันอย่างหนักความหมายว่านั่น

แต่พอมันสงบร่มเย็นพอเป็นหลักเป็นเกณฑ์แล้ว การฝึกก็อย่าให้กายมันทรมาณมากเกินไป เพราะกิเลสมันอ่อนตัวลงไปแล้ว ก็ให้ฝึกกันพอดีกับกิเลส ความหมายว่านั่น แต่ท่านไม่พูดนะ ท่านบอกเรื่องม้าเท่านั้น เราเข้าใจ เพราะนี่มีอยู่ในบาลีแล้วเราก็เห็นมาแล้วนี่ พอท่านพูดบิ๊บบิ้นเข้าใจทันที เลยไม่นั่งตลอดรุ่งนะ ตั้งแต่บัดนั้นมาเราไม่เคยนั่งตลอดรุ่ง นี่แหละลงพ่อแม่ครูจารย์ ถ้าคนอื่นมาห้ามไม่ได้นะ พ่อแม่ครูจารย์ว่าท่านนั่งลงตั้งแต่บัดนั้นมาเราไม่เคยนั่งตลอดรุ่ง นี่เรียกว่าลงด้วยความลงใจจริง ๆ

ถ้าคนอื่นมาห้ามยังไม่ฟังนะ เจยเซียวนะ พ่อแม่ครูจารย์มันใส่เปรี้ยวเดียวเท่านั้นแหละพอ ยอมเลย อย่างนั้นแหละมันถึงลงขนาดหนักกับพ่อแม่ครูอาจารย์มัน ไม่มีอะไรเหลือเลย ทุกวันนี้สด ๆ ร้อน ๆ ลงสด ๆ ร้อน ๆ ตลอดเวลา เพราะทุกอย่างมีแต่ออกจากท่านทั้งนั้นท่านสอน ถึงได้รู้เรื่องราว

เราพูดถึงเรื่องการฝึกจิตใจ มันเป็นไปตามนิสัยวาสนาของแต่ละราย ๆ แต่ถ้าเราจะเอาตามนิสัยวาสนามากอดพันอยู่กับหัวใจเราแล้ว ความอ่อนแอจะเกิดขึ้นทีละทีละ จึงเอาให้มันสุดเหวี่ยงเถอะนะว่านั่นเลย เป็นตามนิสัยวาสนาไม่วาสนา มันก็จะรู้กันเองให้ว่ายั้งเลย เข้าใจไหม ทำไป โอ๊ย.ตามนิสัยวาสนาเรานั้น ล้มแล้ว นิสัยวาสนาแบบนี้แบบกล่อมให้กลับสนิทนะ ยังไงต้องพืดกันให้สุดเหวี่ยง แล้วนิสัยวาสนายังไงมันก็รู้อเอง เรื่องการฝึกภาวนานี้ เป็นความเลิศเลอมากที่เดียวนะ เราจวนตายแล้วยิ่งพูดเน้นหนักในเรื่องจิตตภาวนา อันนี้ จะเปิดโล่งได้เลย ค่อยเปิดออกๆ ด้วยการฝึกทรมานจิตใจ หากจะรู้อันใดอันหนึ่งขึ้นมาเมื่อเราทำไม่หยุดแล้วมีช่องจนได้ละ มันจะมีแปลกๆ ถึงจะไม่รู้ไม่เห็นอะไรก็ตามการภาวนามีอานิสงส์มากด้วย นั้น มีอานิสงส์มากกว่าทุกความดีทั้งหลาย ความดีเกิดจากการภาวนามีอานิสงส์มาก ถึงไม่รู้อะไรก็ตาม เวลาเราภาวนาบังคับจิตใจอยู่นั้นมีอานิสงส์มาก

จากนั้นก็รู้นี้รู้นี้ เวลามันรู้ โธ มันคาดไม่ได้นะใจดวงนี้ เวลามันได้เป็นขึ้นมาไม่เคยคิดเคยคาด มันเป็นขึ้นมารู้อันขึ้นมาเห็นขึ้นมายอมรับกันขึ้นมา ๆ สนุกปฏิญ์โก ๆ รู้อเองเห็นเองยอมรับตลอดไปเลย นี่ศาสดาติดอยู่กับหัวใจเลย นั่น ที่มันไม่ได้ออกไปข้างนอกนะศาสดาติดอยู่กับหัวใจ ความรู้ความเห็นเป็นความรู้ความเห็นของศาสดาสอนไว้แล้ว ๆ รู้อตรงไหนเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว มันจะดีไปไหนวะ มันก็ยอม ๆ ทั้งนั้นแหละ ได้ทำมาพอแล้วนะ ฝึกกรรมตนเองคราวนี้ ชาตินี้เรียกว่าเป็นชาติที่เด่นมากที่สุด สุดหัวใจเราในการฝึกกรรมตนเอง แล้วธรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกอย่างหนักก็สุดขีดเหมือนกัน เหตุกับผลหาที่ต้องดิ้นกันไม่ได้เลย สมดุล เรียกว่า สมบูรณ์แบบทั้งเหตุที่ทำมา สมบูรณ์แบบทั้งผลที่ได้รับจึงหาที่ต้องดิ้นไม่ได้

พิจารณาอันหลังถึงความพากเพียรของเรามานี้ แทนที่จะได้ตำหนิตรงนั้นมันอ่อนแอ ตรงนี้มันเหลวไหล ตรงนั้นชี้เกียจชีคร้าน ตรงนั้นจะถอยไปถอยมา ไม่มีเลยหลังจากได้รับคำเทศน์ของหลวงปู่มาแล้ว ฟังมันถึงใจจริง ๆ นั่นละมันจึงไม่ค่อยอ่อนเลยร่างกายมันจะเป็นจะตาย ไปบิณฑบาตไม่ถึงหมู่บ้านเขา นั่งอยู่กลางทางมันก็ยอมนั่ง มันไปไม่ไหว แต่จิตนี้มันหมุนของมันตัว ๆ นั่น มันหนักขนาดนั้นนะ แต่แล้วเวลามาเป็นผลนี้มันเป็นทีพอใจ พอมันถึงขีดของมัน

ตะกั้เราพูดถึงเรื่องว่าโลกหาความแน่นอนไม่ได้ มันติดมันตันให้ตายใจไม่ได้เลยระเวียงระวังตลอด แต่ธรรมไม่เป็นอย่างนั้นนะ พอถึงขั้นเชื่องแล้วเชื่องเรื่อย ๆ ๆ พุงจนสุดขีดแล้วหมดปัญหาโดยประการทั้งปวง ไม่มีอะไรที่จะมาผูกแหย่ก่อกวน ว่าเป็นเรื่องนั้นเรื่องนี้ ๆ ไม่มีในหัวใจ จึงเรียกว่า ลิ้นสุดทุกอย่าง ท่านบอก วุสิต พุทธุมจรรย์ งานที่ย่งเหยียง วุ่นวายก็คืองานฆ่ากิเลส เมื่อกิเลสสิ้นซากไปแล้วไม่ได้ฆ่าอะไร มีแต่บรมสุขเป็นนิพพานเที่ยงไปเลย เท่านั้นละพากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัตินะ

เราอุตส่าห์พยายามสอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย สอนท่านทั้งหลายเราไม่ได้มีสงสัยเลยไม่ว่าจะธรรมะชั้นใดภูมิใดเราไม่เคยสงสัยว่า สอนออกไปแล้ว เอ้ นี่ถูกหรือไม่ถูกไม่มี คิดดูอย่างเทศน์นี้จะเทศน์ที่ไหนก็ตามนะ ในสมาคมของโลกอันนี้ว่าอย่างนั้น เราที่จะสงสัยในธรรมของเรา ที่ไปเทศน์สถานที่นั้นที่นี้ ได้ผิดตรงนั้นได้พลาดตรงนี้ ไม่มีเลย ออกไปสมบูรณ์แบบ ๆ ไม่ว่าธรรมะชั้นใด ชั้นนี้ก็สมบูรณ์ตามชั้นนี้ ๆ ชั้นนี้สมบูรณ์ตามชั้นนี้ ฟาดถึงวิมุติหลุดพ้นสมบูรณ์แบบไปตลอด เพราะฉะนั้นเวลาเทศน์ไปแล้วจึงไม่จำเป็นต้องมาแก้มาทบทวน จะแก้ันเพิ่มนี้ตัดออก ไม่มีเราพูดจริง ๆ มันพอดีแล้ว ๆ ตั้งแต่ออกจากนี้ไป เพราะฉะนั้นจึงไม่ได้มีการแก้ไขตัดแปลงไม่มีเลย ทุกวันก็อย่างนี้แหละ อ่านก็ฟัง

ไป ที่จะให้ได้ไปแก้อันนี้ผิดไม่มี หรือไปเติมเข้าอันนี้บกพร่องไม่มี มันพอดีของมันทุกระยะ
ๆ ไปเลย

นี่ละการสอนโลกเราก็สอนด้วยความเข้าใจทุกอย่าง แต่โลกผู้ฟังเป็นยังไงบ้าง
พอที่จะได้ความเข้าใจจากตน จากการฟังเทศน์ของครูบาอาจารย์แล้วไปปฏิบัติตนให้ได้ผล
เท่าที่ควรบ้างอย่างนี้มีไหม ควรเอาไปคิดไปอ่านนะ ถ้าไม่คิดเลยมีแต่ฟังสนุกฟังสบายเลย
ไปแล้วก็ปล่อยตัว ๆ อย่างนี้ใช้ไม่ได้นะ เอะละ เท่านั้นละที่นี้ให้พร วันนี้ก็ดูเหมือนจะนาน
พอสมควร

เมื่อวานนี้ก็ทองคำได้ ๕ บาท ๒๒ สตางค์ พอตีตอนบ่ายเมื่อวานนี้ท่านเพียรก็เอา
มา ๑ กิโล ๒๒ บาท มาบวกกันแล้วก็เท่ากับ ๑ กิโล กับ ๒๗ บาทเมื่อวาน หือ เออะอะไรมา
ให้

โยม ทอง ๑๐ บาทคะหลวงตา

หลวงตา พอใจ ๆ ไอ้ได้ทอง ๑๐ บาท

โยม มีปัญหาทางเว็บไซต์กราบเรียนถามหลวงตา

คนที่ ๑ กราบนมัสการหลวงตาที่เคารพอย่างสูงยิ่ง ที่ว่าความคิดไม่ใช่จิต เมื่อ
ปฏิบัติตามที่หลวงตาสอนภาวนาแล้วรู้สึกโล่ง แต่สักพักจะเห็นอาการหมუნ ๆ ของกิเลส
วนเวียนๆ อยู่อย่างนี้ บางทีก็ติดสัญญา ควรดำเนินการต่อไปอย่างไรเจ้าคะ

หลวงตา นั้นละมันคิด ให้ระงับจิตอย่าให้มันคิดเข้าใจไหม มันวนเวียนมันออกไป
เป็นความคิดไปแล้วนั่นนะ ความคิดกับจิตไม่ใช่อันเดียวกัน แต่เกิดขึ้นจากจิตเข้าใจเหอ
อย่าปล่อยให้มันคิด เวลาจะต้องการความสงบให้สงบด้วยธรรมบทใดก็ได้อย่างที่เขาคเคย
ปฏิบัติเข้าใจไหมละ เช่น พุทโธ เป็นต้น ก็ได้ ให้สติตั้งอยู่ อย่างวันนี้พูดกันชัดเจนแล้วนะ
เอ้า ว่าไป

โยม คือเวลาลืมตาภาวนาแล้วเป็นสมาธิดีกว่าหลับตาภาวนา ทำอย่างไรถึงจะ
หลับตาแล้วทำสมาธิได้เจ้าคะ หรือหากอิริยาบถใดเป็นสมาธิแล้วก็ให้รักษาคงไว้ กราบ
นมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่ง

หลวงตา เรื่อย่าเปลอ หลับตาก็ไม่เปลอ ลืมตาก็ไม่เปลอมันก็เป็นสมาธิได้ทั้ง
หลับตาทั้งลืมตานั้นแหละ ถ้ามันหลับตาดิ ลืมตาไม่ดี แสดงว่าสมาธิคอยแต่จะล้ม แบบนี้
ยังหาหลักเกณฑ์ไม่ได้เข้าใจไหม เอ้า เป็นอย่างนั้นนี่

โยม ต่อไปคนที่ ๒ ครับ เมื่อครั้งที่แล้วหลวงตาเมตตาแสดงธรรมะตอบลูก เรื่องการ
พิจารณาสุภะที่มันแสดงอาการหดเข้าหาจิต ขณะนี้รู้สึกมันยิ่งหด ๆ เข้ามา แต่ไม่ใช่สุภะ

ตัวเดียวที่รู้สึกหดเข้ามาที่จิต มันรูปสวดยด้วย สุภะก็หดเข้ามา แต่ไม่ถี่เหมือนอสุภะเวลานี้ จิตก็แน่น ๆ บางทีก็น้ำตาไหลปิติในธรรมะนี้ ลูกบรพจนกราบเรียนมาเท่านี้ ขอน้อมกราบ ระลึกในเมตตาคุณของหลวงตาสุดหัวใจ และตั้งใจปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้นค่ะ (จาก ศิษย์รักธรรม ถามวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๕๖)

หลวงตา พิจารณาอย่างนี้ พิจารณามากไปมันก็เป็นความชำนาญของมันเองละ ให้ พิจารณาอย่างนี้เป็นอารมณ์เป็นงานของใจ เข้าใจเธอ ให้พิจารณาอย่างนี้เป็นงานของใจ ในขั้นนี้ เอ้า ว่าไป

โยม คนที่ ๓ ครับ ผมภาวนาโดยใช้อานาปานสติบริกรรมพุทโธกำกับลมหายใจ เมื่อภาวนาไปเรื่อย ๆ จิตสงบและรู้สึกเป็นสุขขึ้นไปเรื่อย ๆ และยังบริกรรมภาวนาต่อไป จนกระทั่งความสุขหายไป ไม่สุข ไม่ทุกข์ จะว่าเฉย ๆ ก็ไม่ใช่ ความคิดปรุงต่าง ๆ ไม่มีเลย โดยที่ผมภาวนาในอิริยาบถต่าง ๆ เป็นเวลาทั้งวันจึงเกิดความรู้สึกนี้ขึ้นมา ผมภาวนาถูก ไหมครับ (จาก เชษฐ ถามวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๕๖)

หลวงตา ถูก ถูกต้องแล้ว ให้เป็นอย่างนั้นไปเรื่อย ๆ ยิ่งดียิ่งถูกมากกว่านี้อีก อันนี้ ถูกขั้นหนึ่ง ขั้นถูกกว่านี้ยังมีอีก เอ้า ขยับหาให้เห็นให้เจอ เอ้า ว่าไป

โยม รายนี้เขาบอกต่อไปนะครับว่า ผมบังคับจิตออกคิดรู้สึกว่ามีสมาธิ

หลวงตา อย่าบังคับ มันจะอยู่อย่างนั้นให้มันอยู่เสียก่อน มันไม่ยากคิดอย่าคิด ถ้า คิดให้คิดไปทางปัญญาพิจารณาเรื่องธาตุเรื่องขันธ์ สกกลาย อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อสุภะ อสุภัง ให้มันคิดไปอย่างนั้นอย่าคิดไปอย่างอื่นเข้าใจไหม มันไม่ยากคิด เป็นจิตที่มีสมาธิ เต็มที่มีแต่ความสงบแล้วความคิดต่าง ๆ นี้กวนใจไม่ยากคิด ที่นี้เวลาเราเรียนรู้มันแล้วไม่ ยากคิด แล้วอะไร ๆ ไม่ยากคิดให้คิดทางปัญญาเข้าใจไหม นั่น ทางออกของมันมี เรา ไม่อยากคิดเฉย ๆ นั่น คือว่ามันกวนสมาธินี้เรียกว่า จิตติดความสงบแล้วไม่มีทางออก ต่อจากนั้นมันไม่มีทางออก เอาความคิดทางด้านปัญญาให้มันคิดให้มันออกทางนี้ ที่นี้เปิด ละที่นี้เปิดเรื่อย เข้าใจ

โยม ครับหลวงตาก็ได้ตอบไปแล้ว อันนี้เขาบอกว่า บังคับจิตออกคิดรู้สึกว่ามีสมาธิ อย่างนี้เรียกว่า จิตอึดตัวใช้หรือไม่ ผมจะต้องทำอย่างไรต่อไป

หลวงตา ใช้ปัญญา อย่างว่าจิตอึดตัวให้ใช้ปัญญา เข้ากันได้แล้ว จิตอึดตัวคือมันไม่ หิวอารมณ์ ความอยากดูรูปอยากฟังเสียงอะไรต่าง ๆ อยาก ๆ ๆ มันหิวอารมณ์ ที่นี้มันไม่ ยากมันอยู่ด้วยความสงบอึดอารมณ์ เวลาจะคิดปรุงอะไรมันรำคาญ จึงให้คิดทางด้าน ปัญญา ถึงเวลาที่ควรจะคิดให้คิดทางด้านปัญญา ถึงเวลาจะสงบก็ให้สงบเข้าสู่สมาธิตามเดิม

เวลาออกคิดให้ออกทางด้านปัญญาเข้าใจไหม พิจารณาอย่างที่ว่า ปัญญาเท่านั้นที่เข้าใจแล้ว อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา แยกธาตุแยกชั้นดังที่ว่า เอ้า ว่าไปที่นี้

โยม คนที่ ๔ ครับ กราบเรียนถามเรื่องเกี่ยวกับการช่วยชาติ

ข้อที่ ๑ ในช่วงวันกฐินเพื่อชาติไทย ผมได้นำของกฐินไปบอกบุญช่วยชาติให้บริวารทั้งหลายเข้าใจและร่วมทำบุญมหากุศลช่วยชาติ ก็มีบางคนเหมือนไม่ค่อยเต็มใจทำ แต่เขาก็ใส่ซองมาให้ ผมก็พยายามอธิบายให้เขาเข้าใจเรื่องความสามัคคี ความเสียสละที่หลวงตาเทศน์สอนประจำ ผมเอาไปอธิบายให้เขาฟัง แต่ก็มีจำนวนมากที่บอกว่าไม่ให้ไปเรียไรแบบนี้ ผมขอเรียนถามหลวงตาครับว่า การบอกบุญกันแบบนี้เป็นการถูกต้องหรือไม่ครับ ผมตั้งใจให้บริวารได้มหากุศลนี้ทั่วหน้ากัน (จาก ยุทธ ถามวันที่ ๓๐ ตุลาคม)

หลวงตา นั่นซี ก็พอดีกับเรากำลังจะถาม ว่าแบบนี้ไม่ถูกต้องแล้วแบบไหนจึงจะถูก กำลังจะถามอยู่ เข้าใจไหม ก็แบบนี้แหละมันถูกเข้าใจหรือเปล่า อย่าหวังว่าฉัน ความหึง ความหวง ความตระหนี่ถี่เหนียวมันเป็นความตระหนี่เป็นกิเลส การเสียสละเพื่อชาติบ้านเมืองก็คือเสียสละเพื่อตัวเอง ซึ่งเป็นผู้บำเพ็ญเป็นผู้ทำเป็นอันดับ ๑ บ้านเมืองเป็นอันดับที่ ๒ เข้าใจไหม ได้ผลอย่างนี้จะเข้าใจ มีเท่าไรให้โยยกออกมาให้หลวงตาบับอกอย่างนั้นนะ อย่ามัวตระหนี่อยู่บอก ทางนี้เปิดกระเป๋าไว้แล้วคอยรับ เอ้า ว่าไป

โยม อันนี้เขาก็ต่อตอนท้ายอีกนิดหนึ่งว่า ที่เขาได้บอกบุญแบบนี้ เขาตั้งใจให้บริวารได้มหากุศลนี้ทั่วหน้ากัน

หลวงตา ก็ถูกต้องแล้ว เขาก็ได้ด้วย หมดยี่นั่นะ ว่าได้กุศลทั่วหน้ากันทั่วหน้าเขาด้วยก็ได้ จ่อเข้ามาอีกหน้าเขาด้วยอีก

โยม ที่นั่งอยู่นี้หน้าสลอน ๆ ได้ไหมครับ ที่นั่งอยู่นี้

หลวงตา ไม่ตอบ ชี้เกียจตอบ

โยม จบแล้วครับ

หลวงตา เอาละ พอ มีคำถามมันก็มีคำตอบออกมาอย่างนี้ ถ้าไม่ถามก็ไม่ทราบว่าจะตอบว่ายังไง มันก็เป็นประโยชน์เรื่อย ๆ ไป ที่เราพูดถึงว่า การเทศน์คราวนี้บกพร่อง การถามตอบปัญหา การเทศน์นี้เทศน์สมบูรณ์นะ ก็ปีแล้ว แต่การตอบปัญหาไม่ค่อยมีกัน บกพร่องตรงนี้ละ ที่นี้ก็เริ่มแล้ว เริ่มมีก็เริ่มเปิดแล้ว ถามมาชั้นใด ๆ ภูมิใดมันจะออกรับกันทันที ถ้าไม่ถามไม่ทราบว่าจะเอาอะไรไปตอบ จะตอบเรื่องอะไร เนอะ ก็อย่างนั้นเอง เอาละเลิกแล้วนะ

โยม โรงพยาบาลโขงเจียมมาครับผม

หลวงตา อะไรละ แล้วมาอะไรจากอันนั้นมาเพื่ออะไรบ้าง ก็ว่าไปซิ
โยม ก็มากกราบขอบพระคุณหลวงตาครับ ที่หลวงตากرุณาบริจาคอุปกรณ์การแพทย์
ให้ครับ แล้วก็ขอความกรุณาเรื่องรถพยาบาลครับ
หลวงตา รถพยาบาลว่ายังไง เป็นยังไงรถมีกี่คันเป็นยังไงบ้าง
โยม ตอนนี้โรงพยาบาลอยู่ห่างจังหวัดไปประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร รถตู้ใช้มา ๑๐
กว่าปีแล้ว
หลวงตา เมื่อก่อนขึ้นก็ให้โรงพยาบาลโนนสะอาดคันหนึ่ง ระยะนี้ให้รถเรื่อย ๆ ทาง
โขงเจียมก็เห็นว่าไกลเราก็ให้ วันนี้ให้นะ (สาธุ) จนก็ทนเอานะเรา ควรติดหมวกก็ติด อย่างนี้
ละเหตุนี้ละ มาแทบทุกวัน ๆ เงินไม่พอ มันไม่ใช้น้ำมหาสมุทร แต่ผู้มาขอมันเป็นมหาสมุทร
ทะเลหลวงมาขอจะว่าไง

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวันที่ ได้ที่
www.luangta.หรือ.com www.luangta.or.th